

ભાંભરા પાણીના જળચર ઉછેરમાં ખેતીના ઇનપુટ્સનો જવાબદાર ઉપયોગ

ભારતમાં બ્રેકિશટર જળચરઉછેર ઝડપથી વિસ્તરી રહ્યું છે, જે રાષ્ટ્રીય આર્થિક વિકાસમાં નોંધપાત્ર ફાળો આપે છે. ઉન્નત ઉત્પાદન અને આવક માટે, જળચરઉછેર સતત તીવ્ર અને વૈવિધ્યસભર થઈ રહ્યું છે. આ પહેલ રોગના બનાવો વધારવામાં ફાળો આપી રહી છે. જળચરઉછેરમાં રોગો ચેપી એજન્ટો અથવા નબળા ફાર્મ મેનેજમેન્ટ સંબંધિત પર્યાવરણીય કારણોને લીધે હોઈ શકે છે. કોઈએ એ નોંધવું જોઈએ કે વાયરલ રોગો જેવા કે વ્હાઇટ સ્પોટ ડિસીઝ (ડબ્લ્યુએસડી) અને હેપેટોપેનકીટીક માઇક્રોસ્પોરીડિઓસિસ (એચપીએમ) જેવા પરોપજીવી રોગો કોઈ પણ એન્ટિબાયોટિક અથવા રાસાયણિક હસ્તક્ષેપ સાથેની સારવારનો પ્રતિસાદ આપશે નહીં. કોઈ ચોક્કસ ચેપી એજન્ટો સ્ટ્રેટ્સ ગોથ, સફેદ મળ સિન્ડ્રોમ, મર્દ્યુલિટી સિન્ડ્રોમ અથવા વ્હાઇટ સ્નાયુ સિન્ડ્રોમના કારક એજન્ટ તરીકે ઓળખાયા નથી.

તળાવના આરોગ્ય અને ઉત્પાદકતાના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં લેતા, વૈજ્ઞાનિક જાણકારી વિના દવાઓ / દવાઓ / રસાયણોનો ઉપયોગ મોટે ભાગે રોગની સ્થિતિમાં વધારો કરશે અને ફાર્મ પેદાશો પર તીવ્ર અસર કરશે. તે પણ ધ્યાનમાં લેવું આવશ્યક છે કે ખારા પાણીમાં ડ્રગ્સ અને રસાયણોની અસરકારકતામાં તીવ્ર ઘટાડો થાય છે અને આમાંના ઘણા પદાર્થોની અસર લાબા સમય સુધી રહે છે.લાંબા સમય માટે તળાવ કાંપ. એન્ટિબાયોટિક્સનો આડેઘડ ઉપયોગ માઇક્રોફ્લોરા વચ્ચે એન્ટિબાયોટિક પ્રતિકારકતાના વિકાસ તરફ દોરી જાય છે. આ બેક્ટેરિયા જાહેર આરોગ્યના મહત્વના બેક્ટેરિયા અને માનવીય ચેપના આશ્રયસ્થાન પર્યાવરણ પ્રણાલી અસહ્ય બને છે અને જાહેર આરોગ્ય માટે જોખમ ઊભું કરે છે. આગળ, એન્ટિમાઇક્રોબાયલ્સના ઉપયોગથી જળચરઉછેરના ઉત્પાદોમાં અવશેષોના મુદ્દાઓ પણ પરિણમે છે, જેને આયાત કરનારા દેશો ગંભીરતાથી જોશે અને દેશની વિદેશી વિનિમય આવકને અસર કરશે, એન્ટિમાઇક્રોબાયલ એજન્ટોના ઉપયોગના વિકલ્પોમાં

સારા પશુપાલન, પર્યાપ્ત ખોરાકકમ્પોઝિશન અને પ્રોબાયોટિક્સનો ઉપયોગ, બાયોકોન્ટ્રોલ એજન્ટો અને જંતુનાશક પદાર્થ અને ચળવળ પ્રતિબંધો શામેલ છે.

ઝીંગા જળચર ઉછેર કામગીરીમાં ઇનપુટ્સનો ઉપયોગ કરતી વખતે સામાન્ય સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવું જોઈએ.

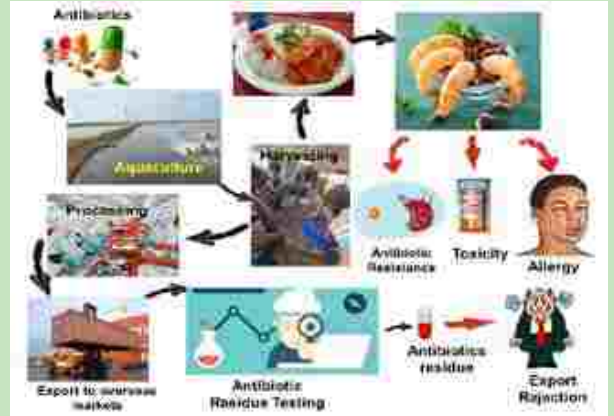
- જળચરઉછેરમાં મુખ્ય રોગના મુદ્દાઓને શ્રેષ્ઠ સંચાલન પદ્ધતિઓ (બીએમપી) ને અનુસરીને રોકી શકાય છે. દવાઓ / દવાઓ / રસાયણોનો ઉપયોગ ફક્ત નિષ્ણાતની સલાહથી જ કરવો જોઈએ.
- જળ વિનિમય દ્વારા સાડું વાતાવરણ પૂરું પાડી શકાય તથા સામાન્ય રીતે જળચરઉછેર તળાવોમાં વાયરલ એજન્ટો અથવા એચપીએમ દ્વારા થતી ચેપી રોગો સિવાય સમસ્યાઓનું નિરાકરણ લાવે છે.
- કોઈ પણ સારવાર શરૂ કરતા પહેલા સમસ્યાના કારણોની ઓળખ કરો અને રોગની પ્રકૃતિ અને ઉપચારાત્મક વિકલ્પોની ઉપલબ્ધતા જેવી બધી માહિતી ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ.
- બાયો-કંટ્રોલ એજન્ટો, પ્રોબાયોટિક્સ, ઇમ્યુનોસ્ટીમ્યુલેન્ટ્સ, રસીઓ અને જંતુનાશક પદાર્થો એન્ટી-માઇક્રોબાયલ પદાર્થોનો શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ છે.

- યોગ્ય નિદાન પછી જ લક્ષિત સારવાર માટે દવાઓ / દવાઓ / રસાયણોનો ઉપયોગ કરો.
- સરકાર દ્વારા માન્ય દવાઓ / દવાઓ / રસાયણોનો ઉપયોગ ફક્ત જો જરૂરી હોય તો જ થાય છે. એ નોંધવું આવશ્યક છે કે ભારતમાં માછલીઘરમાં ઉપયોગ માટે કોઈ એન્ટિબાયોટિક્સની મંજૂરી નથી.
- લાયક તકનીકીએ દવાઓ / દવાઓ / રસાયણોની અરજીની દેખરેખ રાખવી જોઈએ.
- ઉત્પાદક અને ટેક્નિશિયન દ્વારા આપવામાં આવતી ડ્રગ એપ્લિકેશનના ડોઝ અને શેડ્યુલ પરના સૂચનોનું સખતપણે પાલન કરો.
- રોગની સ્થિતિ દરમિયાન ખોરાકનો વપરાશ ઓછો થવાની સંભાવના રહે છે, તેથી ડોઝની માત્રા ટાળવા માટે ડોઝની ગણતરી કરવી જોઈએ.
- બાયોમાસ અને ખોરાકના આધારે દવાની માત્રાની ગણતરી કરવી જોઈએ.
- ખોરાક ટોપ ડ્રેસિંગ અથવા નિમજ્જન સારવાર તરીકે પ્રાણીઓને મૌખિક નિશાન બનાવતી દવાઓ / દવાઓનું સંચાલન કરો. ટોચની ડ્રેસિંગ દ્વારા ઔષધિય ખોરાક તૈયાર કરતી વખતે, દવાની એકરૂપતા સુનિશ્ચિત થવી જોઈએ.
- ખોરાક ટોપ ડ્રેસિંગ માટે સારી ગુણવત્તાવાળી બાઈન્ડરનો ઉપયોગ પાણીમાં ડ્રગના લીચિંગથી બચવા માટે થવો જોઈએ.
- અસરગ્રસ્ત ઝીંગા / માછલી સક્રિય નથી અને ભૂખ ગુમાવે છે, તેથી બાઈન્ડરમાં ખોરાક આકર્ષકનો ઉપયોગ સલાહભર્યું છે.
- પ્રતિબંધિત પ્રવાહ સાથે ઉત્પાદક દ્વારા સૂચવેલી બધી દવાઓ / દવાઓ અને ઔષધિય ખોરાક સ્વચ્છ અને સૂકી જગ્યાએ સંગ્રહિત થવી જોઈએ.
- કોઈપણ સંજોગોમાં સમાપ્તિ તારીખ પછી ઉત્પાદનોનો ઉપયોગ ક્યારેય થવો જોઈએ નહીં.
- તમામ હસ્તક્ષેપો રેકોર્ડ થવી જોઈએ, જેથી નિષ્ફળતાના કિસ્સામાં જો કોઈ વૈકલ્પિક વિકલ્પો હોય તો શોધ કરી શકાય.

એક્વાફાર્મ ટેકનિશિયનની જવાબદારી

- એક્વાફાર્મ ટેકનિશિયનને જળચરઉછેર પ્રણાલીની એકંદર સમજ હોવી જોઈએ જેથી રોગની ઘટના ટાળવા માટે યોગ્ય મેનેજમેન્ટ વ્યૂહરચનાઓનું પાલન કરવામાં આવે અને રસાયણો અને દવાઓનો ઉપયોગ હંમેશા ટાળવો જોઈએ.
- પાણીના વિનિમય દ્વારા તળાવમાં સાડું વાતાવરણ પૂરું પાડવું એ તળાવમાં થતી કોઈપણ સમસ્યાનું સમાધાન કરવાનું પ્રથમ પગલું હોવું જોઈએ.
- ફાર્મની ક્લિનિકલ અને પર્યાવરણીય પરિસ્થિતિઓની તપાસ કરવી જોઈએ અને જો જરૂરી હોય તો જ સારવારનો આશરો લેવો જોઈએ.
- કોઈપણ ઉપચાર શરૂ કરતા પહેલાં, ફાર્મમાં મુશ્કેલીનું કારણ માન્ય પ્રયોગશાળા દ્વારા શોધી કાઢવું જોઈએ.
- તકનીકીને સૂચવવામાં આવતી દવાના સૂચકાંકો, ડોઝ અને સમયપત્રક અંગેની રાષ્ટ્રીય ભલામણો અથવા નિયમોથી વાકેફ હોવું જોઈએ. તેની પાસે બીનસલાહ જાણપણું ભર્યું, ફાર્માકોડિનેમિક્સ, ફાર્માકોકેનેટાઇટિક્સ અને દરેક ડ્રગની અસરકારકતાનું જાણપણું હોવું જોઈએ. જુદી જુદી ઉછેર પ્રણાલીઓમાં ઉપયોગ માટે મંજૂરી ન હોય તેવી દવાઓ વિશે પણ તેમણે ધ્યાન રાખવું જોઈએ.
- જળચરઉછેર ફાર્મમાં ડ્રગ / દવાનો ઉપયોગ કરવાનો નિર્ણય મુખ્યત્વે નિષ્ણાતની જાણકારી અને નિર્ણય પર આધારિત હોવો જોઈએ.
- સક્ષમ એક્વા હેલ્થ પ્રોફેશનલ્સના પ્રિસ્ક્રિપ્શનના આધારે અધિકૃત સ્ત્રોતોમાંથી ડ્રગ્સ / દવાઓ લેવી જોઈએ.
- ફાર્મની દવા / ડ્રગને હેન્ડલ કરતી વખતે ટેકનિશિયનએ બધી સાવચેતી રાખવી જોઈએ.
- સારવાર દરમિયાન, જો જરૂરી હોય તો સારવારના કોર્સમાં સુધારો કરવા માટે ફાર્મની નિયમિત દેખરેખ રાખવી જોઈએ.
- તકનીકીને ફાર્મમાં વપરાતા તમામ ઇનપુટ્સના રેકોર્ડ્સ વ્યવસ્થિત રીતે જાળવવા જોઈએ. કોઈ પણ દવાની અસરકારકતાના અભાવ રેકોર્ડ કરીને અધિકારીઓના ધ્યાનમાં લેવાતા હોય છે.

“Brackishwater aquaculture for food, employment and prosperity”

ભા.કૃ.અનુ.પ.-કેન્દ્રીય ખારા જલજીવન અનુસંધાન સંસ્થા

(ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિસદ)

૭૫, સેન્ટોમ હાઈ રોડ, એમ.આર.સી. નગર, ચેન્નઈ, તમિલ નાડુ - ૬૦૦ ૦૨૮.

ફોન : +૯૧ ૪૪ ૨૪૬૧૮૮૧૭, ૨૪૬૧૯૯૪૮, ૨૪૬૧૦૫૬૫

ફેક્સ : ૯૧૪૪ ૨૪૬૧ ૦૩૧૧

web : www.ciba.rs.in/E-mail : director.ciba@icar.gov.in/director@ciba.res.in

Follow us on : [f](#) [t](#) [y](#) /icarciba